

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 14.6.2000

Κοινωνία πληροφοριών για όλους

Σχέδιο δράσης

**που κατάρτισαν το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή
για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Feira**

19-20 Ιουνίου 2000

Το γενικότερο πλαίσιο

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στη Λισσαβόνα, στις 23/24 Μαρτίου 2000, όρισε για την Ευρώπη το φιλόδοξο στόχο να καταστεί η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία στον κόσμο. Αναγνώρισε την επείγουσα ανάγκη να εκμεταλλευτεί η Ευρώπη ταχέως τις ευκαιρίες της νέας οικονομίας, και ιδιαίτερα του Διαδικτύου (Internet).

Για την επίτευξη των παραπάνω, οι Αρχηγοί Κράτους και Κυβερνήσεως κάλεσαν το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εκπονήσουν «... ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική Ευρώπη (eEurope) ...το οποίο θα πρέπει να χρησιμοποιεί ανοικτή μέθοδο συντονισμού, βασιζόμενη στη συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών πρωτοβουλιών, σε συνδυασμό με την πρόσφατη πρωτοβουλία eEurope της Επιτροπής και την ανακοίνωσή της με τίτλο 'Στρατηγικές για δημιουργία θέσεων απασχόλησης στην κοινωνία της πληροφορίας'».

Η πρωτοβουλία eEurope¹ δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 1999 με στόχο την απευθείας ηλεκτρονική (επιγραμμική) σύνδεση της Ευρώπης. Συμπληρωματικά προς την πρωτοβουλία αυτή, η Επιτροπή παρουσίασε επίσης ανακοίνωση σχετικά με «στρατηγικές για θέσεις εργασίας στην κοινωνία της πληροφορίας», τον Ιανουάριο του 2000². Οι Γενικές Κατευθύνσεις Οικονομικής Πολιτικής³ αποτελούν το πλαίσιο για την οικονομική πολιτική, όπου τονίζεται η ανάγκη για εύρυθμα λειτουργούσες κεφαλαιαγορές και μεγαλύτερο ανταγωνισμό στις αγορές προϊόντων, ώστε να ενισχυθεί η καινοτομία.

Έπειτα από θετική υποδοχή της πρωτοβουλίας eEurope από τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σημαίνοντας συντελεστές, η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση προόδου προς το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας**, το Μάρτιο του 2000. Στη σύνοδο αυτή, οι επικεφαλής κρατών και κυβερνήσεων ανέλαβαν δέσμευση ως προς σειρά μέτρων, συμπεριλαμβανομένων και ημερομηνιών στόχων, για την προώθηση της eEurope⁴.

Με την ενθάρρυνση αυτή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Επιτροπή ενέκρινε στις 24 Μαΐου 2000 ένα "Προσχέδιο Δράσης", το οποίο και συζήτησε με τα κράτη μέλη **με στόχο να καταλήξουν σε συμφωνία μέχρι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα (19-20 Ιουνίου 2000)**.

Οι στόχοι

Σκοπός του παρόντος σχεδίου δράσης είναι να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, μέσω του καθορισμού των απαραίτητων μέτρων. Στην πρωτοβουλία eEurope προσδιορίστηκαν αρχικά 10 πεδία, όπου η ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα παρήγε προστιθέμενη αξία. Τα βασικά πεδία στόχοι του παρόντος σχεδίου δράσης υποβλήθηκαν σε αναθεώρηση, υπό το φως των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας καθώς και των πολυάριθμων αντιδράσεων που ακούστηκαν, ιδίως από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη, όπως και κατά τη διάρκεια της άτυπης υπουργικής διάσκεψης σχετικά με την κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης, που πραγματοποιήθηκε στη Λισσαβόνα στις 10 και 11 Απριλίου.

Κατόπιν όλων τούτων, οι δράσεις μπορούν να καταταγούν βάσει τριών κύριων στόχων :

1. Φθηνότερο, ταχύτερο και ασφαλές Διαδίκτυο

- ¹ Για βασική τεκμηρίωση βλ. http://europa.eu.int/comm/information_society/eeurope/documentation/index_en.htm
- ² http://europa.eu.int/comm/commissioners/diamantopoulou/infosoc_en.htm
- ³ http://europa.eu.int/comm/economy_finance/document/econeur/beg/begidxen.htm
- ⁴ <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>

- α) Φθηνότερη και ταχύτερη πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- β) Ταχύτερο Διαδίκτυο για ερευνητές και φοιτητές
- γ) Ασφαλή δίκτυα και έξυπνες κάρτες

2. Επένδυση σε άτομα και δεξιότητες

- α) Η ευρωπαϊκή νεολαία στην ψηφιακή εποχή
- β) Η εργασία στην οικονομία της γνώσης
- γ) Συμμετοχή για όλους στην οικονομία της γνώσης

3. Τόνωση της χρήσης του Διαδικτύου

- α) Επιτάχυνση του ηλεκτρονικού εμπορίου
- β) Επιγραμμικό κράτος : ηλεκτρονική πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες
- γ) Επιγραμμική υγεία
- δ) Ευρωπαϊκό ψηφιακό περιεχόμενο για παγκόσμια δίκτυα
- ε) Ευφυή συστήματα μεταφορών

Ένα επιχειρησιακό σχέδιο δράσης

Το παρόν σχέδιο δράσης εστιάζει σε επακριβώς προσδιορίσιμες δράσεις. Η ανάλυση της ανάπτυξης της 'νέας οικονομίας' και του αντικτύπου της, που αναπτύχθηκαν λεπτομερώς στα προηγούμενα έγγραφα και επιβεβαιώθηκαν κατά βάση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, περιλαμβάνεται ως έχει. Το σχέδιο δράσης εστιάζει σε λύσεις και συγκεντρώνεται στο **τί πρέπει να γίνει, από ποιόν και πότε**.

Οι στόχοι της eEurope θα επιτευχθούν με τρεις κύριες μεθόδους:

Επίσπευση της εγκατάστασης κατάλληλου νομικού περιβάλλοντος – σειρά νομοθετικών προτάσεων καταρτίζονται και εξετάζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η eEurope στοχεύει στην επιτάχυνση της θέσπισής τους, με καθορισμό αυστηρών προθεσμιών για όλους τους συντελεστές.

Υποστήριξη νέας υποδομής και υπηρεσιών σε ευρωπαϊκή κλίμακα – οι εξελίξεις εν προκειμένω εξαρτώνται κυρίως από ιδιωτική χρηματοδότηση. Η σχετική δραστηριότητα δύναται να υποστηριχθεί με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, πολλά όμως εξαρτώνται από πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα και δράση από τα κράτη μέλη.

Εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού και συγκριτικής αξιολόγησης – αποσκοπείται η εξασφάλιση της αποτελεσματικής διεξαγωγής των δράσεων και της επίτευξης του επιδιωκόμενου αντίκτυπου και του απαιτούμενου υψηλού επιπέδου προβολής σε όλα τα κράτη μέλη. Η διαδικασία αυτή θα συντονίζεται πλήρως με την γενική συγκριτική αξιολόγηση η οποία συνδέεται με το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που διεξάγεται την άνοιξη κάθε έτους.

Όσον αφορά τη συγκριτική αξιολόγηση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα καθορίσουν έναν περιορισμένο αριθμό ποσοτικών κριτηρίων πριν από το τέλος του 2000. Καθοριστικής σημασίας καθήκον θα είναι η συλλογή των δεδομένων. Σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, υφίστανται διάφορες εν εξελίξει πρωτοβουλίες συλλογής στατιστικών δεδομένων, σχετικών με τη νέα οικονομία της γνώσης. Όπου υπάρχουν, θα χρησιμοποιηθούν δεδομένα της Eurostat και των στατιστικών υπηρεσιών των κρατών μελών. Στατιστικές σχετικές με τη νέα οικονομία καταρτίζονται επίσης από κλαδικές ενώσεις της βιομηχανίας και ιδιωτικά γραφεία συμβούλων. Οι στατιστικές αυτές δεν καλύπτουν, ωστόσο, όλους τους σχετικούς δείκτες, ενώ ενίοτε είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η ποιότητά τους και δεν είναι πάντοτε συγκρίσιμες. Στις περιπτώσεις αυτές θα χρησιμοποιηθούν ειδικές έρευνες ή μελέτες για

συμπλήρωση των δεδομένων. Τα αποτελέσματα της εν λόγω συλλογής δεδομένων και η παρακολούθηση των συγκεκριμένων στόχων της eEurope θα παρουσιαστούν στην ιστοσελίδα eEurope⁵.

Το χρονικό πλαίσιο

Η ανάγκη ανάληψης επείγουσας δράσης με πειστικές προθεσμίες σε καθοριστικής σημασίας πεδία για την νέα οικονομία αποτελεί μια από τις κύριες κατευθυντήριες δυνάμεις της πρωτοβουλίας eEurope. Κεντρική αντίληψη του παρόντος σχεδίου δράσης είναι να επικεντρώνεται στις δράσεις αυτές, διασφαλίζοντας την ταχεία άρση των εμποδίων που απομένουν. Για το λόγο αυτό το σχέδιο δράσης εστιάζει στη χρονολογία κλειδί 2002, οπότε και θα πρέπει να έχει επιτευχθεί το σύνολο των στόχων. Εάν η Ευρώπη δεν καταφέρει να επιτύχει ταχέως τις αλλαγές, θα είναι πολύ αργά για την κάλυψη των φιλόδοξων στόχων της Λισσαβόνας.

Αναμφίβολα, θα απομείνουν θέματα προς επίλυση και μετά το 2002. **Πρέπει επομένως να υπάρξει μια πιο μακροπρόθεσμη προοπτική πολιτικής, τα δε μέτρα που θα ληφθούν στα πλαίσια του "eEurope 2002" θα έχουν επιπτώσεις πολύ πέραν αυτής της χρονολογίας.** Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε σχέση με την πολιτική έρευνας και ανάπτυξης. Ορισμένα ερευνητικά σχέδια σχετικά με το "eEurope 2002" μπορεί να δώσουν απτά αποτελέσματα μόνο μετά το τέλος του 2002. Παρόλ'αυτά, καλείται η οικεία επιτροπή και η οικεία συμβουλευτική ομάδα να επαναξιολογήσουν τις προτεραιότητες του Προγράμματος "Τεχνολογίες της Κοινωνίας των Πληροφοριών"(IST)⁶, προκειμένου να το προσανατολίσουν περισσότερο προς το "eEurope 2002", όπου εντάσσεται και η τεχνολογική θέση της Ευρώπης στην κοινωνία των πληροφοριών. Αυτή η επαναξιολόγηση θα πρέπει να επηρεάσει επίσης τη μελλοντική ανάπτυξη της ερευνητικής πολιτικής στην Ένωση, ιδίως όσον αφορά το ΣΤ' Πρόγραμμα- Πλαίσιο.

Η διεθνής προοπτική

Η νέα οικονομία αποτελεί παγκόσμια εξέλιξη, ειδικότερα δε το Διαδίκτυο υπόκειται εκ φύσεως σε πολλές δικαιοδοσίες, αφού η πρόσβαση στο περιεχόμενο και τις υπηρεσίες του είναι δυνατή από ολόκληρη την υφήλιο.⁷ Καίτοι αυτό καθεαυτό το σχέδιο "eEurope 2002" δεν περιλαμβάνει ειδικές δράσεις σε διεθνές επίπεδο, θα έχει πάντως επιπτώσεις για την εξωτερική πολιτική της Ένωσης. Αυτό το δείχνει ήδη η απόφαση που έλαβαν οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης σε μια πρόσφατη διάσκεψη στη Βαρσοβία⁸ να καταρτίσουν ένα πρόγραμμα εργασιών για ενέργειες στο χώρο της "eEurope" ως το τέλος του 2000. Η πρωτοβουλία "eEurope" θα πρέπει και αυτή να ενταχθεί στη διαδικασία διεύρυνσης της Ένωσης.

Η "eEurope" θα συμβάλει επίσης στην ανάπτυξη μιας ισχυρότερης και πιο πρόβουλης πολιτικής στην κοινωνία των πληροφοριών σε παγκόσμιο επίπεδο, ιδίως προωθώντας την ευρωπαϊκή προσέγγιση σε χώρους όπως η Ομάδα των 8, ο ΟΟΣΑ και η ΠΟΕ. Στη συνάρτηση του ηλεκτρονικού εμπορίου θα δοθεί προτεραιότητα στην παγκόσμια συνεργασία μεταξύ κρατών και του ιδιωτικού τομέα, ιδίως στην ανάπτυξη "συρρυθμίσεων".

Η Ευρώπη πρέπει να παίζει ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη μιας πιο δίκαιης κοινωνίας των πληροφοριών, που να δίνει ευκαιρίες συμμετοχής σ'όλες τις χώρες. Η γεφύρωση του "ψηφιακού χάσματος" που χωρίζει τις αναπτυσσόμενες από τις ανεπτυγμένες χώρες αποτελεί στόχο-κλειδί για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και για την επίτευξή του θα είναι αναγκαία η συνεργασία με τους κυριότερους διεθνείς εταίρους της Ευρώπης και με τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας.

Ανάγκη ανάληψης δέσμευσης σε πολιτικό επίπεδο

Οι στόχοι της πρωτοβουλίας eEurope μπορούν να επιτευχθούν μόνον εφόσον τα κράτη μέλη, το

⁵ http://europa.eu.int/comm/information_society/eeurope/index_en.htm

⁶ <http://www.cordis.lu/ist/home.html>

⁷ Βλ. την ανακοίνωση της Επιτροπής την επιγραφόμενη "Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στην παγκόσμια κοινωνία των πληροφοριών" για μια από τις πρώτες αναλύσεις.

⁸ Συμπεράσματα της Υπουργικής Διάσκεψης "Κοινωνία των Πληροφοριών – Επιτάχυνση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης", Βαρσοβία 11-12 Μαΐου 2000.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι έτοιμα να αναλάβουν δέσμευση έναντι του παρόντος σχεδίου δράσης και να προβούν στην αναδιάταξη προτεραιοτήτων που αυτό συνεπάγεται. Κανείς δεν μπορεί να εφησυχάζει και να χαλαρώνει τις προσπάθειές του, όσο προβάδισμα και να έχει σχετικά με άλλους. Δεν πρέπει να καταλήξουμε σε "εΥρώπη των δύο ταχυτήτων". Κάθε κράτος μέλος πρέπει να είναι έτοιμο να καθορίσει νέες προτεραιότητες, να διαθέσει επαρκή χρηματοδότηση και να άρει τα εμπόδια ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι. Καθένα θα πρέπει να εφιστά την προσοχή των πολιτών στις αναδυόμενες δυνατότητες που προκύπτουν από ψηφιακές τεχνολογίες, ώστε να διαμορφωθεί μια κοινωνία των πληροφοριών που πραγματικά να μην αφήνει έξω. **Μόνο με θετική δράση μπορεί ν'αποφευχθεί ο "πληροφορικός αποκλεισμός" σε ευρωπαϊκό επίπεδο.**

Στόχος 1 : Φθηνότερο, ταχύτερο και ασφαλές Διαδίκτυο

α) Φθηνότερη και ταχύτερη πρόσβαση στο Διαδίκτυο

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας ζήτησε

- την ολοκλήρωση "το συντομότερο δυνατό εντός του 2001" των εργασιών σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις μετά την επανεξέταση του κανονιστικού πλαισίου για τις τηλεπικοινωνίες
- τόνωση του ανταγωνισμού στα τοπικά δίκτυα πρόσβασης έως το τέλος του 2000 και χωριστή χρέωση για τον τοπικό βρόχο
- έγκαιρη και αποτελεσματική ανταπόκριση στις απαιτήσεις όσον αφορά τις συχνότητες των μελλοντικών συστημάτων κινητών επικοινωνιών
- διάθεση φτηνών και υψηλής ταχύτητας δικτύων για πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- πλήρως ολοκληρωμένες και ελευθερωμένες αγορές τηλεπικοινωνιών έως το τέλος του 2001

Η πρόκληση

Αφότου ελευθερώθηκαν οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, την 1η Ιανουαρίου 1998, μειώθηκαν σημαντικά τα τιμολόγια για υπεραστικές και διεθνείς κλήσεις. Ωστόσο, οι περισσότεροι πελάτες έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο μέσω τοπικών γραμμών, όπου οι τιμές έχουν σημειώσει πολύ μικρότερη μείωση, εξ αιτίας του ανεπαρκούς ανταγωνισμού. Μέχρι στιγμής η αγορά αργεί σχετικά να προσφέρει τα τόσο απαραίτητα νέα μοντέλα τιμολογίων, όπως σταθερόποσο (κατ' αποκοπήν) τέλος ή δωρεάν πρόσβαση. Οι χαμηλότερες τιμές είναι ιδιαίτερα σημαντικές για ταχεία διάδοση της πολυμεσικής και υψηλής ταχύτητας πρόσβασης στο Διαδίκτυο που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες, όπως xDSL, καλωδιακή, οπτική ίνα, ψηφιακής τηλεόρασης και ραδιοκυματική. **Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας επέδειξε ισχυρή πολιτική βούληση για να διασφαλιστεί η μείωση του κόστους.** Η υλοποίηση της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με τη χωριστή χρέωση του τοπικού βρόχου αποτελεί τον ταχύτερο τρόπο προώθησης της διαθεσιμότητας πρόσβασης στο Διαδίκτυο με μεγάλες ταχύτητες και ανταγωνιστικές τιμές.

Ένα από τα ισχυρότερα προσόντα της Ευρώπης είναι η ηγετική θέση που κατέχει στα δίκτυα κινητών επικοινωνιών. Σύντομα, ο αριθμός των συνδρομών κινητής στην Ευρώπη θα υπερβεί τον αντίστοιχο της σταθερής τηλεφωνίας. Ένας συνεχώς αυξανόμενος αριθμός πελατών θα έχουν κινητή πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Η ταχεία κινητή πρόσβαση στο Διαδίκτυο θα καταστεί δυνατή μόνο μέσω αναβαθμισμένων δικτύων δεύτερης γενιάς (συγκεκριμένα με χρήση τεχνολογιών GPRS και EDGE⁹) καθώς και με δίκτυα τρίτης γενιάς. **Αναπόφευκτα, η εν λόγω πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων θα είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη από άποψη τιμών· κατά συνέπεια θα απαιτηθεί ο υψηλότερος δυνατός βαθμός ανταγωνισμού.**

Στην αγορά πραγματοποιούνται ήδη μεγάλες επενδύσεις σε νέα δίκτυα, σε ανταγωνιστική βάση. Πάντως, διάφορα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν εκφράσει ανησυχίες όσον αφορά τις απομακρυσμένες και λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές. **Έχει ζωτική σημασία οι πολίτες που ζουν στις περιοχές αυτές να έχουν ίδιας ποιότητας πρόσβαση στα σύγχρονα επικοινωνιακά δίκτυα με τους λοιπούς πολίτες.**

⁹ Enhanced Data GSM Environment (περιβάλλον GSM βελτιωμένων δεδομένων) και General Packet Radio Service (γενική υπηρεσία πακετοτροπικών ραδιοεπικοινωνιών).

Όσον αφορά το Διαδίκτυο επόμενης γενεάς, συμπεριλαμβανομένου του κινητού Διαδικτύου, η ανάγκη που προκύπτει από την τεράστια αύξηση των διαδικτυακών διευθύνσεων IP κατέστησε επείγουσα ανάγκη τη μετάβαση στην 6η έκδοση του Πρωτοκόλλου του Διαδικτύου (IPv6), που παρέχει πολύ περισσότερες διευθύνσεις από ό,τι η τρέχουσα 4η έκδοση. Επιπλέον, ο προβλεπόμενος εκατονταπλασιασμός της κίνησης του Διαδικτύου θα απαιτήσει πολύ αποτελεσματικότερα δίκτυα και τεχνολογία πακετομεταγωγής.

Η απόκριση της eEurope

Ανταποκρινόμενη στη σύγκλιση και στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και της τεχνολογίας, η Επιτροπή προωθεί ένα νέο, φιλοανταγωνιστικό κανονιστικό πλαίσιο, με το οποίο θα ενισχυθεί ο ανταγωνισμός και θα ληφθεί υπόψη η αυξανόμενη ταχύτητα των εξελίξεων στον τομέα. **Πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλιστεί η θέσπισή του το ταχύτερο μέσα στο 2001.** Εν τω μεταξύ, θα πρέπει να αναπτυχθεί κατά προτεραιότητα ο ανταγωνισμός στον τοπικό βρόχο. Η Επιτροπή συνέστησε επομένως τη χωριστή χρέωση (αποδεσμοποίηση) του τοπικού βρόχου έως το τέλος του 2000. Επιπλέον, θα πρέπει να διατεθούν οι απαραίτητες συχνότητες για πολυμεσικά ασύρματα συστήματα. Η Επιτροπή θα αντλήσει τα ενδεδειγμένα συμπεράσματα από την τομεακή έρευνα σχετικά με υπερβολική τιμολόγηση μισθωμένων γραμμών, που θα διεξαχθεί βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

Προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί η εξασφάλιση ότι οι λιγότερο ευνοημένες περιοχές θα μπορέσουν να συμμετάσχουν επί ίσοις όροις στην κοινωνία των πληροφοριών. Κατά συνέπεια, έργα όπου ενθαρρύνεται η εμπέδωση και εδραίωση νέων τεχνολογιών πρέπει να αποτελέσουν καίριο στοιχείο στις αναπτυξιακές προτεραιότητες των περιφερειών. Οι δημόσιες επενδύσεις σε υποδομή της κοινωνίας των πληροφοριών, σε λιγότερο ευνοημένες περιοχές, δύνανται να αιτιολογηθούν σε περιπτώσεις αποτυχίας της αγοράς, όταν οι ιδιωτικές επενδύσεις δεν μπορούν αφεαυτών να είναι κερδοφόρες. Οι εν λόγω επενδύσεις πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά τρόπο που να μη στρεβλώνει τον ανταγωνισμό και να είναι τεχνολογικώς ουδέτερος. Οι επενδύσεις πρέπει να καθορίζονται από κάθε περιφέρεια και βάσει της εκάστοτε οικονομικής και κοινωνικής διάρθρωσης. Η Επιτροπή ανέλαβε να αναβαθμίσει την προτεραιότητα των έργων που είναι συναφή με την κοινωνία των πληροφοριών, στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων. Ανάλογη αναθεώρηση των προτεραιοτήτων έχει ανακοινώσει και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).

Σε σχέση με το Διαδίκτυο επόμενης γενιάς, η Επιτροπή θα δρομολογήσει πρωτοβουλία που στοχεύει στην κινητοποίηση των οργανισμών τηλεπικοινωνιών και των κατασκευαστών εξοπλισμού ώστε να συνεργαστούν με παρόχους υπηρεσιών και χρήστες **για την εξασφάλιση της ταχείας ανάπτυξης και χρήσης του IPv6.**

Σχέδιο Δράσης eΕυρώπη – Φτηνότερο και ταχύτερο Διαδίκτυο		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Επίτευξη ουσιαστικών μειώσεων των τελών πρόσβασης στο Διαδίκτυο προς τα διεθνώς χαμηλότερα με την τόνωση του ανταγωνισμού και τον καθορισμό σαφών συγκριτικών κριτηρίων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2001
Θέσπιση των πέντε οδηγιών ¹⁰ για το νέο πλαίσιο	Συμβούλιο,	το ταχύτερο

¹⁰ Οι οδηγίες αυτές αφορούν το γενικό πλαίσιο, την πρόσβαση και διασύνδεση, τις γενικές και ειδικές άδειες, την καθολική υπηρεσία, καθώς και την προστασία των δεδομένων.

ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών υπηρεσιών·	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	μέσα στο 2001
Θέσπιση της νέας οδηγίας της Επιτροπής σχετικά με τον ανταγωνισμό στις υπηρεσίες επικοινωνιών ¹¹ .	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2001
Εργασίες προς την εισαγωγή περισσότερου ανταγωνισμού στα δίκτυα τοπικής πρόσβασης και αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2000
Βελτίωση του συντονισμού του ευρωπαϊκού πλαισίου πολιτικής συχνοτήτων.	Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	τέλος 2001
Συντονισμένη κατανομή συχνοτήτων για πολυμεσικά ασύρματα συστήματα ¹² .	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	μέσα 2001
Όπου είναι ανάγκη και χωρίς να στρεβλώνεται ο ανταγωνισμός, παροχή υψηλότερης προτεραιότητας από τα δημόσια μέσα χρηματοδότησης στην υποστήριξη της ανάπτυξης πληροφορικής υποδομής και σχεδίων, ιδίως στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές.	Κράτη μέλη Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ιδιωτικός τομέας	τέλος 2000
Κίνηση προς την κατεύθυνση πλήρους μετάβασης στο IPv6 μέσω πιλοτικής εφαρμογής στην Ευρώπη. Οι βασικές τηλεπικοινωνιακές και κατασκευαστικές βιομηχανίες θα κινητοποιηθούν από κοινού με τους παρόχους υπηρεσιών και τους χρήστες.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιδιωτικός τομέας ¹³	τέλος 2001
Μείωση τιμών για μισθωμένες γραμμές με την αύξηση του ανταγωνισμού και την εξασφάλιση εφαρμογής της σύστασης της Επιτροπής.	Κράτη μέλη	τέλος 2000

β) Ταχύτερο Διαδίκτυο για ερευνητές και φοιτητές

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας ζήτησε:

- τη δημιουργία, έως το τέλος του 2001, διευρωπαϊκού δικτύου μεγάλης ταχύτητας για ηλεκτρονική επιστημονική επικοινωνία, το οποίο θα συνδέει ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια, καθώς και επιστημονικές βιβλιοθήκες, επιστημονικά κέντρα και, σταδιακά, σχολεία.

Η πρόκληση

¹¹ Πλήρης τίτλος: Οδηγία της Επιτροπής για την τροποποίηση και κωδικοποίηση της οδηγίας 90/388 σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

¹² στη ζώνη των 40.5 έως 43.5 GHz, σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Ραδιοεπικοινωνιών (ERC) της 1.6.99.

¹³ Σ' ολόκληρο το παρόν Σχέδιο Δράσης, όπου αναφέρεται ο "ιδιωτικός τομέας" συμπεριλαμβάνονται πέραν των επιχειρήσεων και οι μη κρατικοί φορείς, όπως οργανώσεις καταναλωτών ή χρηστών

Τα δίκτυα υψηλών ταχυτήτων θα διανοίξουν νέες δυνατότητες στην συλλογική μάθηση και έρευνα εντός και μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Εφαρμογές που αναπτύσσονται σε πανεπιστημιακά ιδρύματα σήμερα αποτελούν συχνά τη βάση για τις αυριανές εμπορικές εφαρμογές. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσουν την πλήρη αξιοποίηση αυτού του δυναμικού καινοτομίας.

Με το ταχύτερο Διαδίκτυο εμφανίζεται μια νέα αντίληψη λειτουργίας των υπολογιστών – οι καταναμημένοι υπολογιστές μέσω δικτύων. Ακραία έκφραση αυτής της αντίληψης είναι η ιδέα του "παγκόσμιου πλέγματος" ('World Wide Grid', WWG). Το πνεύμα είναι η διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ γεωγραφικά διασπαρμένων ομάδων όλους τους επιστημονικούς και οικονομικούς κλάδους, παρέχοντας τους τη δυνατότητα να έχουν κοινή χρήση δεδομένων και υπολογιστικής υποδομής, που θα συνεργάζονται σε πραγματικό χρόνο. Για το WWG απαιτείται περαιτέρω ανάπτυξη, ενοποίηση και επικύρωση τεχνολογίας που θα παρέχει τη δυνατότητα αόρατης συνολοκλήρωσης δικτύων, υπολογιστών και αποθήκευσης σ'ένα ενοποιημένο σύστημα.

Η απόκριση της eEurope

Η Επιτροπή δρομολόγησε πρόσφατα τη δραστηριότητα δικτύωσης της έρευνας, στο 5ο πρόγραμμα πλαίσιο, όπου θα διατεθούν 80 εκατομμ. ευρώ για την εξασφάλιση της αναβάθμισης της διευρωπαϊκής χωρητικότητας στα 2,5 Gbit/s. **Η Ευρώπη πρέπει να επενδύσει περισσότερο** για μια όντως "υπερσύγχρονη" υποδομή και για τις απαιτούμενες τεχνολογίες για την πλήρη αξιοποίησή της.

Τον Ιανουάριο του 2000, η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση με τίτλο "Για έναν ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο στον τομέα της έρευνας", όπου καθορίζονται ως στρατηγικές προτεραιότητες η καλύτερη χρήση των ηλεκτρονικών δικτύων από την ευρωπαϊκή επιστημονική κοινότητα και η δημιουργία ιδεατών κέντρων αριστείας.

Το πρόγραμμα IST υποστηρίζει ήδη σχέδια με θέμα καταναμημένα συστήματα πληροφορικής, **απαιτούνται όμως μείζονες προσπάθειες ώστε η τεχνολογία αυτή να φθάσει σε όλους τους ερευνητές**. Θα εξασφαλιστούν έτσι επαρκείς πόροι για την υποστήριξη της ανάπτυξης του WWG.

Οι ταχύτεροι διαδικτυακοί κορμοί δεν πρόκειται να βελτιώσουν σημαντικά τις επιδόσεις ερευνητών και φοιτητών εάν δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ταχύτητας συνδέσεις και ποιοτικές εφαρμογές, που θα υποστηρίζονται από εύχρηστες διεπαφές, ανεξάρτητες από το συγκεκριμένο δίκτυο. Τούτο συνεπάγεται **μεγάλες βελτιώσεις στα εσωτερικά πανεπιστημιακά δίκτυα που θα δώσουν τη δυνατότητα συλλογικής ευελιξίας και καινοτόμων μορφών μάθησης και συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο**.

Σχέδιο Δράσης eEurope – Ταχύτερο Διαδίκτυο για ερευνητές και φοιτητές		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Επαρκείς πόροι (επιπλέον των 80 εκατομμ. ευρώ που έχουν ήδη αποφασιστεί για την αναβάθμιση του διευρωπαϊκού δικτυακού κορμού που συνδέει τα εθνικά δίκτυα έρευνας και εκπαίδευσης) θα διατεθούν για πτυχές ερευνητικής δικτύωσης του προγράμματος IST, με στόχο την καθιέρωση της Ευρώπης ως ηγετικής δύναμης στην παγκόσμια συνδεσιμότητα, καθώς και για έναρξη της εξέλιξης προς την κατεύθυνση πλήρως οπτικού δικτυακού κορμού, με βελτιωμένη χωρητικότητα ως προς εύρος	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2001

ζώνης και υπηρεσίες.		
Τα εθνικά ερευνητικά δίκτυα θα πρέπει να αναβαθμιστούν ώστε να εξασφαλιστεί ότι το σύνολο των ερευνητών και των φοιτητών σε ολόκληρη την Ευρώπη απολαμβάνουν εξ ίσου ισχυρών δικτύων, με τη χρήση π.χ. διαρθρωτικών ταμείων και υποστήριξης από την ΕΤΕπ.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	τέλος 2001
Εγκατάσταση σε πανεπιστήμια προσβάσεων υψηλής ταχύτητας στο Διαδίκτυο καθώς και ενδοδικτύων μεγάλης ταχύτητας, με τη χρήση π.χ. διαρθρωτικών ταμείων και υποστήριξης από την ΕΤΕπ.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	τέλος 2001
Ενίσχυση της τεχνολογίας World Wide Grid (WWG) με την ανάπτυξη εξατομικευμένου λογισμικού για την ανάπτυξη κλινών δοκιμών με βάση τις απαιτήσεις ευρέως φάσματος επιστημονικών κοινοτήτων και με στόχο τη συνολοκλήρωση, την επικύρωση και τη διάδοση της συναφούς τεχνολογίας. Για τη δραστηριότητα αυτή θα διατεθεί επαρκής χρηματοδότηση από το πρόγραμμα IST. Μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων της, η Επιτροπή θα υποστηρίξει τη διάδοση τεχνολογιών WWG για επιστημονική εργασία και συνεργασία σε όλα τα ερευνητικά πεδία.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2002

γ) Ασφαλή δίκτυα και έξυπνες κάρτες

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας έκρινε ότι

- η εμπιστοσύνη των καταναλωτών είναι παράγοντας κείριας σημασίας για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Η πρόκληση

Τα ασφαλή δίκτυα και η ασφαλής πρόσβαση με χρήση έξυπνων καρτών αποτελούν ζωτικής σημασίας στοιχεία για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στο ηλεκτρονικό εμπόριο μεταξύ των χρηστών. Συχνά έχουν διατυπωθεί ανησυχίες, μεταξύ άλλων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο¹⁴, σχετικά με τη δυνατότητα παραβίασης της ιδιωτικής ζωής των χρηστών του δικτύου. Επιπλέον, εμφανίζονται νέες μορφές εγκληματικών πράξεων που χρησιμοποιούν τα εργαλεία της κοινωνίας των πληροφοριών. Καθ' όσον το Δδ καθίσταται πανταχού παρόν για όλες τις επιχειρήσεις και τις προσωπικές επικοινωνίες, αυξάνεται η ευαισθησία και η οικονομική αξία του περιεχομένου των μεταβιβαζόμενων πληροφοριών. **Η οικονομική ζημία που προξενείται από διαταραχές (π.χ. από ιούς, επιθέσεις άρνησης παροχής υπηρεσίας) της λειτουργίας του Δδ αυξάνεται διαρκώς.**

Η προστασία της ασφάλειας πρέπει ν'αποτελεί μεγάλη προτεραιότητα, μπορεί όμως να είναι δαπανηρή και να επιβραδύνει την ταχύτητα του δικτύου. Για το λόγο αυτό δεν μπορούν να

¹⁴ Η έκθεση Read σχετικά με την eEurope υπογράμμισε ότι '... η ανάπτυξη ασφαλών συστημάτων αναγνώρισης, συστημάτων προστασίας του απορρήτου των μηνυμάτων και μεθόδων που θα εμποδίζουν την αλλοίωσή τους έχει πρωταρχική σημασία για την ανάπτυξη μιας ψηφιακής, ανταγωνιστικής και κινητής eEurope'.

επιβληθούν αυθαίρετες λύσεις, αλλά η αγορά θα πρέπει, κατά το δυνατόν, να αφηθεί ελεύθερη για να καθορίσει το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας για τις ανάγκες των χρηστών. Ωστόσο, πολλοί καθημερινοί χρήστες δεν έχουν επίγνωση της σχετικής έλλειψης προστασίας της εμπιστευτικότητας των συναλλαγών τους, ούτε και των μέσων με τα οποία μπορούν να προστατευθούν. Ιδιαίτερα, δεν διατίθενται αρκετές βάσιμες πληροφορίες σχετικά με την αξιοπιστία των προϊόντων.

Από την πλευρά της προσφοράς, διατίθενται στην αγορά πολλά ευρωπαϊκά προϊόντα ασφάλειας με υψηλή ποιότητα. Αναπτύσσονται νέες τεχνολογίες και η βιομηχανία εξελίσσεται ικανοποιητικά. Υπάρχουν πάντως προβλήματα σε σχέση με την **ενσωμάτωση των προϊόντων αυτών** στα κυρίαρχα λειτουργικά συστήματα και εφαρμογές λογισμικού καθώς και όσον αφορά την εν γένει διαλειτουργικότητά τους.

Η εκτεταμένη ανάπτυξη των έξυπνων καρτών στην Ευρώπη αποτελεί ήδη ένα δυνατό σημείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αγορά όμως είναι κατακερματισμένη, τόσο μεταξύ χωρών όσο και κλαδικά. Απαιτείται ανάληψη περαιτέρω προσπαθειών για την επιτάχυνση, εδραίωση και εναρμόνιση της χρήσης σε πανευρωπαϊκή κλίμακα, καθώς επίσης και στις υποψήφιες για ένταξη χώρες.

Η απόκριση της eEurope

Με την πρωτοβουλία eEurope προτείνεται η ανάληψη εστιασμένης δράσης σε τρία κύρια πεδία:

- Ευρύτερη διάδοση λύσεων για διαδικτυακή ασφάλεια.

Δεδομένης της πολυπλοκότητας και της αυξανόμενης σημασίας που έχουν τα θέματα ασφάλειας στο Δδ, απαιτείται ευρεία ανταπόκριση. Η κύρια αρμοδιότητα για την εξασφάλιση ευρύτερης ευαισθητοποίησης και εδραίωσης των προϊόντων ασφαλείας ανήκει σαφώς στη βιομηχανία. Ωστόσο, υπάρχουν πεδία όπου η αναδυόμενη αυτή βιομηχανία έχει ανάγκη από προσπάθειες του δημόσιου τομέα για ενίσχυση της ανάπτυξής της. **Οι προτεινόμενες δράσεις στοχεύουν επομένως κυρίως στην ενθάρρυνση και ενίσχυση ιδιωτικών πρωτοβουλιών.**

- Βελτιωμένος συντονισμός για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο

Στις 15-17 Μαΐου 2000 διοργανώθηκε στο Παρίσι διάσκεψη της Ομάδας G-8 για θέματα ασφάλειας και εμπιστοσύνης στον κυβερνοχώρο. Παράλληλα εξετάζεται, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, σύμβαση σχετικά με αξιόποινες πράξεις στον κυβερνοχώρο, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταρτίζει ήδη ανακοίνωση επί του θέματος. Η πρωτοβουλία eEurope αποβλέπει στην καθιέρωση **καλύτερου μηχανισμού συντονισμού** με σκοπό ευρύτερη συζήτηση και συνεργασία στο καίριο αυτό θέμα.

- Αυξημένη ασφάλεια πρόσβασης σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες με την ενθάρρυνση της χρήσης έξυπνων καρτών – σε όλες τους τις μορφές

Η έξυπνη κάρτα είναι μια πολυλειτουργική τεχνολογία που μπορεί να βελτιώσει το επίπεδο εμπιστευτικότητας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής στις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Η τεχνολογία έχει πολλές μορφές – π.χ. SIM, ασύρματες/άνευ επαφής, εμφυτευμένες και φορετές συσκευές – και προσφέρει πλήθος λειτουργιών – πρόσβαση, ταυτοποίηση, επιβεβαίωση γνησιότητας, πληρωμές. Δρομολογήθηκε ήδη μια σχετική πρωτοβουλία κατά τη ‘Διάσκεψη για την Έξυπνη Κάρτα’ (Λισσαβώνα, 11 Απριλίου 2000), ενώ η βιομηχανία έχει δείξει μεγάλη προθυμία να επιδοθεί σε κοινές προσπάθειες. Εγκρίθηκε ένα κείμενο αρχών σε σχέση με τις έξυπνες κάρτες (**Smart Card Charter**), όπου περιλαμβάνεται λεπτομερές σχέδιο εργασιών, ενώ οι

συμμετέχοντες συμφώνησαν να συγκροτήσουν ομάδα δράσης υψηλού επιπέδου για την εισαγωγή και υποστήριξη κοινών εξελίξεων στη διάδοση της έξυπνης κάρτας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σχέδιο Δράσης eEurope - Ασφαλή δίκτυα και έξυπνες κάρτες		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
<p>Βελτίωση της συνολικής ασφάλειας των επιγραμμικών συναλλαγών με :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Εξασφάλιση της διάθεσης προϊόντων (ιδίως καρτών δικτύου, λογισμικού και δρομολογητών) που μπορούν να υποστηρίζουν ασφαλείς μεταδόσεις, βάσει IPSec και IPv6. ➤ Υποστήριξη πιστοποιήσεων ασφάλειας, με πρωτοβουλία της βιομηχανίας, μέσω συντονισμού προσπαθειών και αμοιβαίας αναγνώρισης, συμπεριλαμβανομένης επαγγελματικής πιστοποίησης για ασφάλεια πληροφοριών. ➤ Προώθηση τεχνολογιών που διευρύνουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής και υποστήριξη της ανάπτυξής τους, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων κωδίκων και κωδικοποίησης της πρακτικής. ➤ Ενθάρρυνση συνεργασίας δημοσίου/ιδιωτών σχετικά με την αλληλεξάρτηση υποδομών και πληροφοριών (συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης) και βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ εθνικών 'ομάδων ανταπόκρισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στην πληροφορική'. 	<p>Ιδιωτικός τομέας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη</p>	<p>τέλος 2001</p>
<p>Προώθηση της εξέλιξης και ανάπτυξης πλατφορμών ασφάλειας λογισμικού ανοικτής πηγής, για αποτελεσματικό "plug and play".</p>	<p>Ιδιωτ. τομέας, Κράτη μέλη Ευρωπαϊκή Επιτροπή</p>	<p>τέλος 2002</p>
<p>Ανάπτυξη συντονισμένης ευρωπαϊκής προσέγγισης απέναντι στο κυβερνοέγκλημα.</p>	<p>Κράτη μέλη Ευρωπαϊκή Επιτροπή</p>	<p>τέλος 2002</p>
<p>Διάθεση πυρήνα κοινών προδιαγραφών για διαλειτουργικότητα και ασφάλεια στις έξυπνες κάρτες .</p>	<p>Ιδιωτ. τομέας, οργανισμοί τυποποίησης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή</p>	<p>τέλος 2000</p>
<p>Βελτίωση της ανθρώπινης διεπαφής σε ασφαλή καρτοτεματικά, συμπεριλαμβανομένης βελτιωμένης χρηστικότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες καθώς και πολυγλωσσικής υποστήριξης.</p>	<p>Ιδιωτ. τομέας, οργανισμοί τυποποίησης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή</p>	<p>τέλος 2001</p>
<p>Διάθεση οικονομικά αποδοτικών λύσεων έξυπνης κάρτας για ασφαλείς ηλεκτρονικές συναλλαγές.</p>	<p>Ιδιωτικός και δημόσιος τομέας</p>	<p>τέλος 2002</p>

Στόχος 2: Επένδυση σε άτομα και δεξιότητες

α) Η ευρωπαϊκή νεολαία στην ψηφιακή εποχή

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας ζήτησε :

- Κάθε πολίτης να διαθέτει τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη ζωή και την εργασία στη νέα κοινωνία των πληροφοριών
- Τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι όλα τα σχολεία της Ένωσης θα έχουν πρόσβαση στο Δδ και σε πολυμέσα έως το τέλος του 2001
- Τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι όλο το απαιτούμενο διδακτικό προσωπικό θα είναι εξοικειωμένο με τη χρήση του Δδ και των πολυμέσων έως το τέλος του 2002
- Τα σχολεία να συνδεθούν, σταδιακά, με το υπερταχύ διευρωπαϊκό δίκτυο ηλεκτρονικών επιστημονικών επικοινωνιών, που θα δημιουργηθεί έως το τέλος του 2001
- Τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να προσαρμοστούν στην κοινωνία της γνώσης

Η πρόκληση

Τα κράτη μέλη σημειώνουν ορατή πρόοδο όσον αφορά τη σύνδεση σχολείων με το Δδ. Πρέπει να γίνουν περισσότερα, συγκεκριμένα :

- να υπάρχει επαρκής αριθμός υπολογιστών και γρήγορων συνδέσεων με το Διαδίκτυο.
- ο εγκατεστημένος εξοπλισμός και το διαθέσιμο λογισμικό, περιεχόμενο και υπηρεσίες να αντιστοιχούν στις τρέχουσες ανάγκες.
- η πραγματική χρήση των νέων αυτών εργαλείων να εξασφαλίζεται από καλά καταρτισμένο διδακτικό προσωπικό, καθώς και με την προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών για διδάσκοντες και διδασκόμενους.

Η απόκριση της eEurope

Την κύρια ευθύνη για την επίτευξη των στόχων την έχουν τα κράτη μέλη. Ο ρόλος της Κοινότητας είναι να υποστηρίξει τα κράτη μέλη παρέχοντας γενική ώθηση, συμβάλλοντας στο συντονισμό των προσπαθειών τους, προάγοντας νέες τεχνολογίες και εφαρμογές, καθώς επίσης και χρηματοδοτώντας τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών και τη διασυννοριακή δικτύωση των σχολείων. Σημαντική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία συνιστά η εξασφάλιση ότι οι τεχνολογικές λύσεις, το λογισμικό και τα περιεχόμενα δεν αναπτύσσονται απομονωμένα, σε εθνικό επίπεδο. **Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να διδάσκονται από τις εμπειρίες των άλλων και να στηρίζονται στα επιτεύγματα όλων.**

Η προσαρμογή των σχολείων στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής δεν θα πρέπει να πραγματοποιείται σε βάρος άλλων προτεραιοτήτων. Το Διαδίκτυο δεν θα επιλύσει τα υφιστάμενα καθημερινά προβλήματα, λόγω χάριν όσον αφορά την επάρκεια διδακτικού προσωπικού, προϋπολογισμών και υποδομής. Θα πρέπει επομένως **να διατεθούν πρόσθετα οικονομικά μέσα** για την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου που συνιστά η εξασφάλιση σε όλους τους μαθητές της δυνατότητας να είναι ψηφιακώς εγγράμματοι αποφοιτώντας από το σχολείο. Θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθεί η βιομηχανία να διαδραματίσει ενεργότερο ρόλο μέσω καινοτόμων και αποτελεσματικών κοινοπραξιών δημοσίου-ιδιωτών.

Η Επιτροπή θα συγκεντρώσει επιμέρους εκπαιδευτικές δράσεις στη συμπληρωματική πρωτοβουλία eLearning που δρομολογείται. Η πρωτοβουλία αυτή θα περιλάβει στόχους της eEurope σε πλαίσιο εκπαιδευτικού προσανατολισμού και θα ασχοληθεί με το αίτημα της Διάσκεψης Κορυφής της Λισσαβόνας για την προσαρμογή των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην κοινωνία της γνώσης.

Σχέδιο Δράσης eEurope - Η ευρωπαϊκή νεολαία στην ψηφιακή εποχή		
Δράσεις	Φορείς	Προθεσμία
Παροχή σε όλα τα σχολεία, τους διδάσκοντες και τους μαθητές βολικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο και σε πολυμεσικούς πόρους, κατά περίπτωση με χρήση των διαρθρωτικών ταμείων.	Κράτη μέλη	τέλος 2001
Σταδιακή σύνδεση σχολείων με τα ερευνητικά δίκτυα, κατά περίπτωση με χρήση των διαρθρωτικών ταμείων.	Κράτη μέλη	τέλος 2002
Εξασφάλιση διάθεσης υπηρεσιών στήριξης και εκπαιδευτικών πόρων στο Διαδίκτυο, καθώς και πλατφορμών e-learning, για διδάσκοντες, μαθητές και γονείς (π.χ πρόσβαση για μειονεκτούντα παιδιά, πρόσβαση σε ψηφιοποιημένη πολιτιστική κληρονομιά, πολυγλωσσικό πολυμεσικό διδακτικό υλικό, ευρωπαϊκή πρωτοβουλία ανοικτού λογισμικού, συλλογή βέλτιστης πρακτικής). Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα υποστηρίξει τις προσπάθειες αυτές μέσω των προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και των πολιτιστικών, ενώ θα διαθέτει επαρκή χρηματοδότηση μέσα στο πρόγραμμα IST.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2002
Παροχή κατάρτισης, κατά περίπτωση με χρήση των διαρθρωτικών ταμείων, σε όλους τους διδάσκοντες, ιδίως προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και προσφορά κινήτρων σε διδάσκοντες για ενεργό χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδασκαλία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξασφαλίσει ανταλλαγές βέλτιστης πρακτικής και θα συντονίσει ερευνητικές προσπάθειες μέσω των προγραμμάτων της για εκπαίδευση, κατάρτιση και IST.	Κράτη μέλη	τέλος 2002
Προσαρμογή των σχολικών προγραμμάτων σπουδών ώστε να υπάρξουν νέοι τρόποι μάθησης με τη χρησιμοποίηση τεχνολογιών των πληροφοριών και της επικοινωνίας.	Κράτη μέλη	τέλος 2002
Εξασφάλιση σε όλους τους μαθητές της δυνατότητας να αποφοιτούν από το σχολείο ψηφιακώς εγγράμματοι. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υποστηρίξει πιλοτικά έργα, ανταλλαγές βέλτιστης πρακτικής και θα συντονίσει τις ερευνητικές προσπάθειες μέσω των προγραμμάτων παιδείας και IST.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2002

β) Η εργασία στην οικονομία της γνώσης

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας συμπέρανε ότι:

- *Υπάρχει διευρυνόμενη έλλειψη δεξιοτήτων, ειδικά στην τεχνολογία των πληροφοριών, όπου ολοένα και περισσότερες θέσεις εργασίας παραμένουν κενές.*
- *Τα ευρωπαϊκά συστήματα κατάρτισης πρέπει να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της κοινωνίας της γνώσης για την προσφορά ευκαιριών κατάρτισης, προσαρμοσμένων σε συγκεκριμένες ομάδες στόχους, καθώς και στους απασχολούμενους των οποίων οι δεξιότητες κινδυνεύουν να αχρηστευθούν λόγω της ταχείας αλλαγής.*
- *Πρέπει να αποδοθεί μεγαλύτερη προτεραιότητα στην δια βίου μάθηση, ως βασικό στοιχείο του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.*
- *Ανάγκη για ουσιαστική αύξηση των κατά κεφαλήν επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό.*
- *Ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο πρέπει να καθορίζει, με αποκεντρωμένες διαδικασίες πιστοποίησης, τις νέες βασικές δεξιότητες που πρέπει να παρέχει η δια βίου μάθηση, και πρέπει να θεσπιστεί ευρωπαϊκό δίπλωμα βασικών δεξιοτήτων στις τεχνολογίες των πληροφοριών (ΤΠ).*
- *Ανάγκη προσαρμοστικότητας, χάρη στην ευέλικτη διαχείριση του χρόνου εργασίας και... με τη διευκόλυνση του συμβιβασμού της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή.*

Η πρόκληση

Στη Λισσαβόνα κατέστη σαφές ότι η επίτευξη πλήρους απασχόλησης απαιτεί ριζικό μετασχηματισμό της οικονομίας και των δεξιοτήτων ώστε να ανταποκρίνονται στις ευκαιρίες της νέας οικονομίας.

Η πρώτη πρόκληση είναι η εκπαίδευση και η κατάρτιση. Η εκπαίδευση θα έχει μείζονα συνεισφορά στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων, μοιραία όμως τα αποτελέσματά της δεν θα καρποφορήσουν παρά μακροπρόθεσμα. Πρέπει να γίνουν περισσότερα. Πρώτα απ' όλα, θέσεις εργασίας για επαγγελματίες στον κλάδο των τεχνολογιών των πληροφοριών, όπου σύμφωνα με μελέτες σχετικά με την έλλειψη δεξιοτήτων, στην Ευρώπη υπάρχει επί του παρόντος έλλειψη 800.000 θέσεων εργασίας, που αναμένεται να αυξηθεί σε ύψος 1,7 εκατ. θέσεων έως το 2003 εάν δεν αναληφθεί σχετική δράση¹⁵. Ωστόσο, η πρόκληση είναι ευρύτερη από απλή ανταπόκριση στην ζήτηση για επαγγελματίες του κλάδου των τεχνολογιών των πληροφοριών. Η ψηφιακή παιδεία αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της προσαρμοστικότητας της εργασιακής δύναμης και της απασχολησιμότητας του συνόλου των πολιτών. Στη συνάρτηση αυτή, κρίσιμη σημασία για τη δια βίου μάθηση θα έχει η ευθύνη των επιχειρήσεων για την κατάρτιση κατά την εργασία. Θα μπορούσε να μελετηθεί το ενδεχόμενο αθλοθέτησης βραβείου για τις επιχειρήσεις που αποδεικνύονται ιδιαίτερα επιτυχείς στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Η δεύτερη πρόκληση είναι η αύξηση των ποσοστών απασχόλησης όσο το δυνατόν πλησιέστερα προς το 70% έως το 2010. Προς τούτο απαιτείται ανάληψη δράσης για βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης των ομάδων με χαμηλά ποσοστά απασχόλησης, ιδίως των γυναικών και των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων. Είναι επίσης απαραίτητο να καταστεί η εργασία ελκυστικότερη και προσιτότερη, μέσω ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων, όπως η τηλεργασία. Ιδιαίτερες προσπάθειες θα πρέπει να καταβληθούν για την προσέλκυση γυναικών στα επαγγέλματα των τεχνολογιών των πληροφοριών, όπου είναι ιδιαίτερα χαμηλό το ποσοστό τους και όπου στις περισσότερες χώρες αντιπροσωπεύουν ουσιαστικά αναξιοποίητη πηγή δυναμικού.

Η τρίτη πρόκληση είναι ο εκσυγχρονισμός της οργάνωσης της εργασίας. Η μεγαλύτερη ευελιξία παρέχει στους εργαζόμενους τα τεχνολογικά οφέλη του κινητού ωραρίου και του μεταβλητού τύπου εργασίας. Οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να συμβάλουν με την στήριξη συμφωνιών σχετικά με την ευέλικτη εργασία, προς όφελος τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων.

Η απόκριση της eEurope

¹⁵ *Europe's Growing IT Skills Crisis* : Ειδική έκθεση του IDC.

Τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι έχουν την πρωταρχική αρμοδιότητα για διασφάλιση της απασχολησιμότητας και της προσαρμοστικότητας στη νέα οικονομία, ιδίως με την παροχή δεξιοτήτων και τον μετασχηματισμό της οργάνωσης της εργασίας. Η Επιτροπή διαδραματίζει κεντρικό συντονιστικό ρόλο στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας απασχόλησης, που βασίζεται στην κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, και στην εν συνεχεία μετατροπή τους σε εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση. Κατόπιν του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας, **θα τονιστούν ακόμη περισσότερο μέσα στις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση οι στόχοι που αφορούν την κοινωνία των πληροφοριών.**

Η ομάδα υψηλού επιπέδου για την απασχόληση και την κοινωνική διάσταση της κοινωνίας των πληροφοριών (ESDIS), αποτελούμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών, θα προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση της προόδου, με την παρακολούθηση των παρακάτω αναφερόμενων δράσεων και θα συμβάλει στη γενική αξιολόγηση του αντίκτυπου του σχεδίου δράσης eEurope στην απασχόληση.

Εκτός από αυτές τις δράσεις, **θα χρειαστούν και περαιτέρω προσπάθειες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ανθρώπων που κινδυνεύουν να μείνουν έξω από την κοινωνία των πληροφοριών και από το εργατικό δυναμικό.** Θα πρέπει να εγκατασταθούν τερματικά Διαδικτύου σε διάφορους δημόσιους χώρους – βιβλιοθήκες, γραφεία ανεργίας, σχολεία – μαζί με δυνατότητες επί τόπου κατάρτισης, ώστε να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε όλους και να αυξηθεί η απασχολησιμότητα.

Σχέδιο Δράσης eEurope – Η εργασία στην οικονομία της γνώσης		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Παροχή στο εργατικό δυναμικό της ευκαιρίας να καταστούν ψηφιακώς εγγράμματοι μέσω της δια βίου μάθησης.	Κοινων. εταίροι, Κράτη μέλη, Ιδιωτ. τομέας	τέλος 2002
Ουσιαστική αύξηση του αριθμού τόπων και μαθημάτων κατάρτισης για τεχνολογία πληροφοριών και προώθηση της ισότητας των φύλων σ'αυτά (στην εργασία όσο και σε εκπαιδευτικά ιδρύματα), κατά περίπτωση με χρήση των Ευρωπαϊκών Κοινωνικών Ταμείων.	Κράτη μέλη, Κοινων. εταίροι, Ιδιωτ. τομέας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2002
Καθιέρωση ευρωπαϊκού διπλώματος βασικών δεξιοτήτων στις τεχνολογίες των πληροφοριών, με αποκεντρωμένες διαδικασίες πιστοποίησης.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2001
Υποστήριξη μεγαλύτερης ευελιξίας στον χώρο εργασίας, π.χ. τηλεεργασίας και μειωμένου ωραρίου, κατά περίπτωση μέσω συμφωνιών με τους κοινωνικούς εταίρους και με την υποστήριξη των κρατών μελών.	Κοινων. εταίροι, Κράτη μέλη, Ιδιωτ. τομέας	τέλος 2000
Προώθηση δικτύου κέντρων μάθησης και κατάρτισης, για την κατάρτιση και την επανακατάρτιση πτυχιούχων σε τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, ανάλογα με τη ζήτηση.	Κοινων. εταίροι, Ευρ. Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2002
Εγκατάσταση κοινόχρηστων σημείων πρόσβασης στο Διαδίκτυο σε δημόσιους χώρους και δημιουργία πολυμεσικών τηλεκέντρων σε όλες τις κοινότητες, που να παρέχουν πρόσβαση σε δυνατότητες κατάρτισης και ηλεκτρονικής εργασίας, ενδεχομένως με τη χρησιμοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων.	Κράτη μέλη	τέλος 2001

γ) Συμμετοχή για όλους στην οικονομία της γνώσης

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας αναγνώρισε:

- ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα άτομα με ειδικές ανάγκες και στην καταπολέμηση του «πληροφορικού αποκλεισμού».

Η πρόκληση

Τα συμπεράσματα της Λισσαβόνας συνεπάγονται ότι η eEurope θα πρέπει να διευρύνει το στόχο της συμμετοχικής της δράσης eParticipation. Η δράση στο πεδίο αυτό θα συμβάλει στη νέα κοινοτική πρωτοβουλία για τη προώθηση της κοινωνικής ένταξης, την οποία ζήτησε επίσης το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας**. Τα καίρια θέματα εξετάστηκαν λεπτομερώς κατά την πρόσφατη υπουργική διάσκεψη στη Λισσαβόνα.

Καθώς οι κρατικές υπηρεσίες και σημαντικές δημόσιες πληροφορίες διατίθενται σε διαρκώς μεγαλύτερο βαθμό μέσω του ηλεκτρονικού δικτύου, η πρόσβαση για όλους τους πολίτες σε κρατικές ιστοθέσεις καθίσταται εξίσου σημαντική όσο και η εξασφάλιση πρόσβασης σε δημόσια κτίρια. Όσον αφορά πολίτες με ειδικές ανάγκες, η πρόκληση συνίσταται στο να εξασφαλιστεί η ευρύτερη δυνατή προσβασιμότητα σε τεχνολογίες πληροφοριών εν γένει, καθώς και η συμβατότητά τους με υποβοηθητικές τεχνολογίες. Επίσης, οι νέες τεχνολογίες μπορούν συχνά να αποδειχθούν ευκολότερες στη χρήση τους για όλους, εάν συνεκτιμηθούν, από την αρχή της διαδικασίας σχεδιασμού, οι απαιτήσεις χρηστικότητας του συνόλου των δυνητικών καταναλωτών.

Η απόκριση της eEurope

Θα χρειαστούν προσπάθειες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων όλων όσων, για διάφορους λόγους, όπως λόγω ένδειας ή ελλείψει επίγνωσης και κατάρτισης, δεν επωφελούνται πλήρως από την κοινωνία των πληροφοριών. Θα πρέπει να δοθεί υψηλή πολιτική προτεραιότητα στα μέτρα κατά του πληροφορικού αποκλεισμού αν πρόκειται να επιτευχθεί ο στόχος της eEurope "Κοινωνία των Πληροφοριών για όλους".

Σε σχέση με το συγκεκριμένο ζήτημα της πρόσβασης για άτομα με ειδικές ανάγκες, η ομάδα υψηλού επιπέδου για την απασχόληση και την κοινωνική διάσταση στην κοινωνία των πληροφοριών (ESDIS), σε συνεργασία με την Επιτροπή, **θα εξετάζει και θα παρακολουθεί νομοθεσία και πρότυπα** συναφή με την κοινωνία των πληροφοριών ώστε να εξασφαλιστεί η συμμόρφωσή τους με τις αρχές της προσβασιμότητας.

Οι ιστοθέσεις του δημόσιου τομέα και το περιεχόμενό τους, στα κράτη μέλη και στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, **πρέπει να σχεδιάζονται ώστε να είναι προσβάσιμα**, εξασφαλίζοντας ότι πολίτες με ειδικές ανάγκες μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες και να επωφελούνται πλήρως από τις δυνατότητες του "επιγραμμικού κράτους".

Όσον αφορά την προσβασιμότητα όλων των τεχνολογιών της κοινωνίας των πληροφοριών ήδη από το στάδιο σχεδιασμού, πρόκειται για σχετικά νέο θέμα όσον αφορά την κατάρτιση των σχεδιαστών, και καλύπτεται μόνο σημειακά στην Ευρώπη. Υπάρχει ευρύ περιθώριο **αμοιβαίας μάθησης μεταξύ κέντρων αριστείας**, με σκοπό τη συγκρότηση συντονισμένης μεθόδου υψηλού επιπέδου.

Σχέδιο Δράσης eEurope -- Συμμετοχή για όλους στην οικονομία της γνώσης

Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Αποτελεσματικότερος συντονισμός σε ευρωπαϊκό επίπεδο των πολιτικών αποφυγής του πληροφορικού αποκλεισμού χάρη στη συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων και την ανταλλαγή βέλτιστης πρακτικής μεταξύ κρατών μελών	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2001
Δημοσίευση προτύπων «Σχεδιασμός για όλους» για την προσβασιμότητα προϊόντων της τεχνολογίας πληροφοριών, ιδίως για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης ατόμων με ειδικές ανάγκες.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιδιωτικός τομέας	τέλος 2002
Αναθεώρηση συναφούς νομοθεσίας και προτύπων για την εξασφάλιση της συμμόρφωσής τους με τις αρχές της προσβασιμότητας.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2002
Θέσπιση των κατευθυντήριων γραμμών της πρωτοβουλίας για προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό (WAI) όσον αφορά τις δημόσιες ιστοθέσεις.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2001
Εξασφάλιση της ίδρυσης και δικτύωσης εθνικών κέντρων αριστείας για «σχεδιασμό για όλους» και συστάσεις για ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα σπουδών για σχεδιαστές και μηχανικούς.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2002

Στόχος 3 : Τόνωση της χρήσης του Διαδικτύου

α) Επιτάχυνση του ηλεκτρονικού εμπορίου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

- *το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να θεσπίσουν το σύνολο της εκκρεμούσας νομοθεσίας σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο έως το τέλος του 2000· τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιταχύνουν την μεταφορά τους στην εθνική νομοθεσία, που θα πρέπει να ολοκληρωθεί έως το 2001·*
- *η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα πρέπει να εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο θα αυξηθεί η εμπιστοσύνη του καταναλωτή στο ηλεκτρονικό εμπόριο, ιδίως μέσω εναλλακτικών συστημάτων επίλυσης διαφορών*
- *η Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι, έως το 2003, θα έχει καταστεί δυνατή η διενέργεια των κοινοτικών και των κρατικών προμηθειών επιγραμμικά (σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση)*
- *η ταχύτητα των τεχνολογικών μεταβολών ενδέχεται να απαιτήσει στο μέλλον νέες και πιο ευέλικτες απαιτήσεις.*

Η πρόκληση

Το ηλεκτρονικό εμπόριο αναπτύσσεται ήδη δυναμικά στις συναλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων (το λεγόμενο διεπιχειρησιακό business-to-business ηλεκτρονικό εμπόριο ή ηλεκτρονικό εμπόριο B2B), με τις εταιρείες να προβαίνουν σε μείζονα αναδιάρθρωση των λειτουργιών τους σε πολλούς τομείς – τράπεζες, ασφάλειες, αυτοκινητοβιομηχανία κ.λπ. Τούτο συνεπάγεται θεμελιώδεις αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των εταιρειών, σε όλους τους τομείς της οικονομίας, ‘παλαιούς’ και ‘νέους’. Είναι σημαντικό για τις ΜΜΕ να μην υστερήσουν σ’ αυτή τη διαδικασία και να δραστηριοποιηθούν πέραν των εθνικών συνόρων.

Στο πεδίο που αφορά τις σχέσεις επιχειρήσεων με καταναλωτές (ηλεκτρονικό εμπόριο business-to-consumer ή B2C) η αύξηση υπήρξε βραδύτερη, αν και αναμένεται να αυξηθούν οι δυνατότητές του χάρη στο επικείμενο ξεκίνημα του κινητού ηλεκτρονικού εμπορίου. Στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου B2C τίθενται ορισμένες προκλήσεις κανονιστικού χαρακτήρα :

- *Συνεχίζουν να υπάρχουν παραλλαγές στο νομικό καθεστώς, γεγονός που προκαλεί δυσχέρειες για εταιρείες, ιδίως ΜΜΕ, που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.*
- *Πρέπει να βελτιωθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών ώστε το ηλεκτρονικό εμπόριο να αναπτύξει πλήρως το δυναμικό του.*

Λόγω δε των πολλαπλών δικαιοδοσιών στις οποίες εμπίπτει το ηλεκτρονικό εμπόριο, οι προκλήσεις αυτές υπάρχουν όχι μόνο μέσα στην Ένωση, παρά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ευρώπη πρέπει να εξασφαλίσει συντονισμένη προσέγγιση στις συζητήσεις που διεξάγονται σε διεθνές επίπεδο.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο παρέχει δυνατότητες για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών προμηθειών. Επίσης, αυξάνει τις ευκαιρίες των ΜΜΕ να συμμετέχουν στην αγορά αυτή

σε κοινοτική κλίμακα. **Οι ηλεκτρονικές προμήθειες δεν έχουν ακόμα επεκταθεί ευρύτερα στις δημόσιες υπηρεσίες.** Απαιτούνται προσπάθειες για αποσαφήνιση του νομικού καθεστώτος και για τη αναδιάρθρωση του διοικητικού συστήματος.

Η απόκριση της eEurope

Για να διασφαλιστεί η καθιέρωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρονικού εμπορίου, η Επιτροπή πρότεινε ήδη σειρά νομοθετικών μέτρων. Η επικείμενη θέσπιση, από το Συμβούλιο, του «κανονισμού για τα αγαθά διπλής χρήσης», που μεταξύ άλλων προβλέπει εσωτερική αγορά για τα προϊόντα ασφάλειας, καθώς και η ταχεία θέσπιση της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο, αποτελούν πολύ θετικά σημάδια. **Οι υπόλοιπες προτάσεις πρέπει να θεσπιστούν το ταχύτερο δυνατό,** ενώ τα κράτη μέλη πρέπει να επιταχύνουν τη μεταφορά τους στο εθνικό δίκαιο. Η καθιέρωση του ονόματος τομέα (domain name) «.eu» θα συμβάλει περαιτέρω στην ανάπτυξη εσωτερικής αγοράς για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Όσον αφορά την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, ο ιδιωτικός τομέας αναπτύσσει διάφορες πρωτοβουλίες – διατάξεις σήμανσης και ασφάλειας, δηλώσεις περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής κ.λπ., είναι όμως δύσκολο να αξιολογηθούν από τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Υπάρχει συνεπώς ανάγκη **κοινών κριτηρίων και διαφάνειας.** Επιπλέον, οι επιχειρήσεις και οι οργανώσεις των καταναλωτών αναγκάζονται να επενδύουν σημαντικούς πόρους και προσπάθειες για την ανάπτυξη αυτορρύθμισης και εναλλακτικών τρόπων επίλυσης διαφορών. Οι προσπάθειες αυτές θα αναληφθούν μόνον εάν υφίστανται επαρκή κίνητρα.

Οι ηλεκτρονικές προμήθειες πρέπει να επεκταθούν στο δημόσιο τομέα. Όλες οι απαιτούμενες νομοθετικές αλλαγές πρέπει να εξασφαλιστούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρακολουθεί τις εξελίξεις στα κράτη μέλη και θα καταβάλλει παράλληλα **ουσιαστικές προσπάθειες για να βάλει σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση (on line) σημαντικά στοιχεία του συστήματος προμηθειών της.**

Σχέδιο Δράσης eEurope -- Επιτάχυνση του ηλεκτρονικού εμπορίου		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Θέσπιση εκκρεμούσας κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με: <ul style="list-style-type: none"> ➤ δικαιώματα δημιουργού, ➤ εξ αποστάσεως μάρκετινγκ χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ➤ ηλεκτρονικό χρήμα, ➤ δικαιοδοσία. 	Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	τέλος 2000
Ενθάρρυνση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στο ηλεκτρονικό εμπόριο σε συνεργασία με ομάδες καταναλωτών, τη βιομηχανία και τα κράτη μέλη. Προώθηση εναλλακτικών τρόπων επίλυσης διαφορών, διατάξεων σήμανσης και ασφάλειας και αποτελεσματικών κωδίκων δεοντολογίας, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους για την ανάπτυξη γενικών αρχών καθώς και με τη δημιουργία κατάλληλων κινήτρων. Λειτουργία ενός 'φόρουμ ηλεκτρονικής εμπιστοσύνης σε απευθείας σύνδεση', υπό τη διαχείριση της Επιτροπής και με συμμετοχή του μεγαλύτερου	Ιδιωτικός τομέας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2000

Σχέδιο Δράσης eEurope -- Επιτάχυνση του ηλεκτρονικού εμπορίου		
δυνατού αριθμού ενδιαφερομένων στη διαδικασία αυτή. Επιτροπή και κράτη μέλη αναπτύσσουν περαιτέρω το EEJ-net ¹⁶ για τη σύνδεση εναλλακτικών συστημάτων επίλυσης διαφορών και δρομολόγηση πιλοτικών έργων σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του προγράμματος IST.		
Ενέργειες της Επιτροπής για την αύξηση της ευελιξίας στην κανονιστική ρύθμιση του ηλεκτρονικού εμπορίου με τόνωση της συρρύθμισης και αυτορρύθμισης, μεταξύ άλλων μέσω συνεργασίας με σχετικές επιχειρηματικές ομάδες, όπως η Global Business Dialogue ¹⁷ .	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη, Ιδιωτικός τομέας	τέλος 2000
Βελτίωση της ασφάλειας δικαίου για τις ΜΜΕ που προσφέρουν υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου σε κοινοτική κλίμακα, μέσω επιγραμμικής (σε απευθείας σύνδεση) υπηρεσίας πληροφόρησης και δράσεων ευαισθητοποίησης.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2000
Ενθάρρυνση της 'ψηφιακής στροφής' των ΜΜΕ μέσω συντονισμένων δραστηριοτήτων δικτύωσης για την ανταλλαγή γνώσης σε θέματα βέλτιστης πρακτικής, ηλεκτρονικών συναλλαγών και συγκριτικής αξιολόγησης. "Κέντρα Αναφοράς" θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους μικρομεσαίους να εισαγάγουν το ηλεκτρονικό εμπόριο στην επιχειρηματική στρατηγική τους.	Ιδιωτικός τομέας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2002
Καθιέρωση ονόματος τομέα ανωτάτου επιπέδου «.eu»	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Συμβούλιο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	τέλος 2000
Θέσπιση δύο οδηγιών όσον αφορά τις κρατικές προμήθειες, όπου θα περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικά με την άρση νομικών εμποδίων για την ηλεκτρονική διεξαγωγή τους.	Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	μέσα 2001
Εγκαθίδρυση ηλεκτρονικών αγορών για τις κρατικές προμήθειες	Κράτη Μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιδιωτικός τομέας	τέλος 2001
Θέσπιση οδηγίας περί ΦΠΑ επί ορισμένων υπηρεσιών που παρέχονται ηλεκτρονικώς, ώστε να εξασφαλιστεί η συμβατότητα του συστήματος ΦΠΑ της ΕΕ με το ηλεκτρονικό εμπόριο, ιδίως για τη διεξαγωγή ανταγωνισμού με ίσους όρους για τους ευρωπαίους παρόχους περιεχομένου.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Συμβούλιο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	το ταχύτερο εντός του 2001

β) Επιγραμμικό κράτος : ηλεκτρονική πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας ζήτησε στα συμπεράσματά του:

¹⁶ European Extra-Judicial network (ευρωπαϊκό εξωδικαστικό δίκτυο).

¹⁷ www.gdbe.org

- οι δημόσιες διοικήσεις να καταβάλλουν προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα για εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών, για τη μεγαλύτερη δυνατή πρόσβαση στις πληροφορίες.
- τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν, έως το 2003, γενικευμένη ηλεκτρονική πρόσβαση στις σημαντικότερες βασικές δημόσιες υπηρεσίες.

Η πρόκληση

Με τις ψηφιακές τεχνολογίες παρέχεται η ευκαιρία ευκολότερης πρόσβασης και χρήσης του πλούτου των πληροφοριών του δημόσιου τομέα. Με το "ηλεκτρονικό κράτος" θα μπορούσε να μετασχηματισθεί η παλαιά οργάνωση του δημόσιου τομέα, ανταποκρινόμενη ταχύτερα στις υπηρεσίες που παρέχει. Μπορεί να αυξηθεί η απόδοση, να περιοριστεί το κόστος, να αυξηθεί η διαφάνεια και να επιταχυνθούν οι συνήθεις διοικητικές διαδικασίες, για πολίτες και επιχειρήσεις. Η ηλεκτρονική πρόσβαση θα αποτελούσε επίσης μείζονα συμβολή στην επιτάχυνση της μετάβασης προς την κοινωνία των πληροφοριών ενισχύοντας τις σημαντικότερες για τους ευρωπαίους διαδικτυακές υπηρεσίες. **Η πρόκληση για τις δημόσιες υπηρεσίες είναι η ταχεία προσαρμογή τους στις νέες μεθόδους εργασίας και η εγκαθίδρυση νέων, καινοτόμων τρόπων εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των κοινοπραξιών με τον ιδιωτικό τομέα.**

Ωστόσο, το δυναμικό αυτό δεν υλοποιείται πλήρως. Η μετάβαση προς τις ηλεκτρονικές συναλλαγές συνεπάγεται μείζονα μεταβολή των εσωτερικών διεργασιών στις δημόσιες υπηρεσίες, η διαχείριση των οποίων μπορεί να αποδειχθεί περίπλοκη. Επιπλέον, η ύπαρξη στην Ένωση διαφορετικών κανόνων πρόσβασης περιορίζει την ανάπτυξη πανευρωπαϊκών υπηρεσιών.

Η απόκριση της eEurope

Στο πόρισμα της διαβούλευσης που διεξήχθη σε σχέση με την Πράσινη Βίβλο σχετικά με τις «πληροφορίες του δημόσιου τομέα στην κοινωνία των πληροφοριών», επισημαίνεται ανάγκη βελτίωσης της πρόσβασης, της διάδοσης και αξιοποίησης των πληροφοριών του δημόσιου τομέα στην Ευρώπη. Ανταποκρινόμενη, η πρωτοβουλία eEurope στοχεύει **να διασφαλίσει ότι οι πολίτες θα έχουν εύκολη πρόσβαση σε βασικά δημόσια δεδομένα**, καθώς και να προωθήσει τη δικτυακή συναλλαγή μεταξύ πολιτών και κράτους.

Η πρόκληση της βελτίωσης της απόδοσης του δημόσιου τομέα απαιτεί αναστοχασμό **της εσωτερικής οργάνωσης και των ηλεκτρονικών ανταλλαγών μεταξύ διαφόρων υπηρεσιών.** Όλα τα όργανα της Ένωσης θα πρέπει να γίνουν πρωτοπόροι στη χρησιμοποίηση της τεχνολογίας των πληροφοριών για την προαγωγή της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της καλής εξυπηρέτησης των Ευρωπαίων πολιτών. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται στο πεδίο αυτό με το πρόγραμμα IDA (ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών), που θα χρησιμοποιηθεί ως βάση για την ανάπτυξη πανευρωπαϊκών υπηρεσιών και την ανταλλαγή βέλτιστης πρακτικής. Επιπλέον, έχουν αναπτυχθεί νέες εφαρμογές μέσω του προγράμματος πλαισίου της ΕΕ, που διαθέτουν το δυναμικό υποστήριξης καινοτόμων λύσεων. Τέλος, **η Επιτροπή πρόκειται η ίδια να αντιμετωπίσει την ανάγκη αναθεώρησης των εσωτερικών της διαδικασιών με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στο πλαίσιο της εσωτερικής της μεταρρύθμισης.**

Σχέδιο Δράσης eEurope -- Επιγραμμικό κράτος : ηλεκτρονική πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Βασικά δημόσια δεδομένα μέσω δικτύου, περιλαμβανομένων νομικών, διοικητικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και	Κράτη μέλη, με υποστήριξη	τέλος 2002

κυκλοφοριακών πληροφοριών.	της Ευρωπ. Επιτροπής	
Εξασφάλιση γενικής ηλεκτρονικής πρόσβασης στις κυριότερες βασικές δημόσιες υπηρεσίες	Κράτη μέλη	τέλη 2002/3
Απλοποιημένες επιγραμμικές (άμεσης δικτυακής σύνδεσης) διοικητικές διαδικασίες για επιχειρήσεις, π.χ. συνοπτικές διαδικασίες σύστασης εταιρείας.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2002
Ανάπτυξη συντονισμένης προσέγγισης για τις πληροφορίες του δημόσιου τομέα, και σε ευρωπαϊκό επίπεδο	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2000
Προώθηση της χρήσης λογισμικού ελεύθερης πρόσβασης στον δημόσιο τομέα και βέλτιστη πρακτική <i>ηλεκτρονικού κράτους</i> με ανταλλαγή εμπειρίας σε κοινοτική κλίμακα (μέσω των προγραμμάτων IST και IDA).	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	εντός του 2001
Όλες οι βασικές συναλλαγές με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (π.χ. χρηματοδότηση, ερευνητικές συμβάσεις, προσλήψεις, προμήθειες) πρέπει να μπορούν να διεξαχθούν επιγραμμικά.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2001
Προαγωγή της χρησιμοποίησης ηλεκτρονικών υπογραφών στο δημόσιο τομέα	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή	τέλος 2001

γ) Υγειονομική περίθαλψη σε απευθείας σύνδεση

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας επισήμανε ότι *οι δημόσιες διοικήσεις πρέπει να καταβάλλουν ουσιαστικές προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα ώστε να αξιοποιήσουν τις νέες τεχνολογίες προκειμένου να είναι όσο το δυνατόν πιο εύκολη η πρόσβαση στις πληροφορίες.*

Η πρόκληση

Οι υπηρεσίες υγείας σε όλα τα κράτη μέλη αποτελούν μεγάλους, δαπανηρούς και πολυσύνθετους τομείς ως προς τη διαχείρισή τους. Κύριος στόχος της εν λόγω δράσης είναι η ανάπτυξη υποδομής εύχρηστων, επικυρωμένων και διαλειτουργικών συστημάτων για υγειονομική εκπαίδευση, πρόληψη ασθενειών και ιατρική περίθαλψη. Υφίστανται ήδη πολλά από τα εργαλεία που απαιτούνται για την υποδομή αυτή, ωστόσο πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες σε επίπεδο κράτους μέλους για να πραγματοποιηθεί η μετάβαση προς την κατεύθυνση της υλοποίησης της υποδομής κατά συνεκτικό τρόπο που θα επιτρέψει τη χρήση τεχνολογίας για την επίτευξη των στόχων που αφορούν την υγεία.

Παράλληλα με την απαίτηση υποδομής για επιγραμμική (απευθείας ηλεκτρονική) σύνδεση πολιτών, γιατρών και αρχών, υπάρχουν τέσσερις καίριες προκλήσεις για την πλήρη αξιοποίηση της υγειονομικής περίθαλψης σε απευθείας σύνδεση:

- Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες υγείας αυξάνονται σε ολόκληρη την Ευρώπη καθώς και παγκοσμίως. Πρέπει, ανάλογα, να προσδιοριστούν και να διαδοθούν βέλτιστες πρακτικές. Παράλληλα, θα πρέπει να αναπτυχθούν κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Οι πληροφορίες που σχετίζονται με την υγεία συγκαταλέγονται στις πληροφορίες για τις οποίες σημειώνεται η συχνότερη ζήτηση στο Διαδίκτυο. Επί του παρόντος όμως οι ευρωπαίοι πολίτες

διαθέτουν πολύ περιορισμένους πόρους για αξιολόγηση της ποιότητας και της γνησιότητας των ζωτικών αυτών πληροφοριών.

- Οι δημόσιες δαπάνες για τηλεματικά εργαλεία και συσκευές συνιστούν σημαντικό κονδύλιο των προϋπολογισμών υγείας. Επί του παρόντος υφίσταται όμως πολύ περιορισμένη ανεξάρτητη αξιολόγηση τεχνολογίας, ώστε να καθοδηγούνται οι αγοραστές κατά την λήψη των αποφάσεών τους. Παρομοίως, το ιατρικό προσωπικό χρειάζεται να έχει πρόσβαση σε ενημερωμένες, δικτυωμένες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με δεδομένα δημόσιας υγείας που θα τους υποβοηθούν στη λήψη αποφάσεων όσον αφορά τη διαχείριση ασθενειών.
- Η Ευρώπη κατέχει επί του παρόντος ισχυρή θέση στην αναδυόμενη ηλεκτρονική βιομηχανία υγείας, που αποτελεί ποσοστό περίπου 6% της παγκόσμιας αγοράς ΤΠ. Συνεχίζει ωστόσο να υφίσταται ιδιαίτερη ανασφάλεια στον συναφή με την τηλεματική της υγείας κλάδο όσον αφορά την ευθύνη και την προστασία των δεδομένων, τη νομιμότητα της παροχής ιατρικών συμβουλών σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση, καθώς και της παροχής φαρμακευτικών πληροφοριών και προϊόντων σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση.

Η απόκριση της eEurope

Η διαχείριση και λειτουργία των υπηρεσιών υγείας αποτελούν αρμοδιότητα των κρατών μελών, υπάρχει ωστόσο θέση για κοινοτικό ρόλο, συμπληρωματικό των δραστηριοτήτων τους, που αποσκοπεί στην βελτίωση της δημόσιας υγείας, την πρόληψη της ανθρώπινης ασθένειας σε όλες τις μορφές της και στην αποτροπή των πηγών κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία (άρθρο 152 της συνθήκης Άμστερνταμ).

Μέσω του προγράμματος IST θα δρομολογηθεί δράση για τον προσδιορισμό και τη διάδοση **βέλτιστων πρακτικών** στον τομέα της υγείας, καθώς και για την ανάπτυξη **κριτηρίων συγκριτικής αξιολόγησης**. Εξάλλου, σε συνεργασία με βασικούς εμπειρογνώμονες, θα καθιερωθεί σειρά ποιοτικών κριτηρίων για ιστοθέσεις συναφείς με θέματα υγείας.

Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει ανακοίνωση σχετικά με «τις νομικές πτυχές της ηλεκτρονικής υγείας» το 2001. Στόχος θα είναι η ανασκόπηση της ισχύουσας οικείας νομοθεσίας, με **αποσαφήνιση της υφιστάμενης νομοθεσίας και οικοδόμηση μέτρων εμπιστοσύνης** για την είσοδο του κλάδου στην αγορά. Πρέπει να ληφθεί πλήρως υπόψη η προστασία των δεδομένων στον τομέα της υγειονομικής περιθάλψης. Η απόκριση της eEurope θα στοχεύει στην επιτάχυνση της ανάπτυξης της αγοράς.

Θα επιχειρηθούν εις βάθος αξιολογήσεις τεχνολογίας σε ευρωπαϊκή κλίμακα σχετικά με καίριες εφαρμογές ιατρικής τηλεματικής, με σκοπό την αποτίμηση της σκοπιμότητάς τους ως προς διαλειτουργικότητα και συνδυασμό κόστους – αποτελεσματικότητας. Θα συγκροτηθούν επίσης ειδικά δίκτυα αποτίμησης δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου ενός δικτύου αποτελεσματικότητας φαρμακευτικών ουσιών, που θα συμβάλει ώστε **τα συστήματα υγείας των κρατών μελών να προβαίνουν σε ενημερωμένες αποφάσεις αγοράς**, καθώς και δικτυωμένες βάσεις δεδομένων σχετικά με τη συχνότητα μεταδοτικών ασθενειών στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα διευκολύνει τη συγκρότηση δικτύων από τα κράτη μέλη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, παρέχοντας ποιοτική διασφάλιση σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

Σχέδιο Δράσης eEurope – Επιγραμμική υγεία		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Διασφάλιση ότι οι πάροχοι πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υγειονομικής περιθάλψης διαθέτουν τηλεματική υποδομή υγείας, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών δικτύων.	Κράτη μέλη	τέλος 2002

Προσδιορισμός και διάδοση βέλτιστης πρακτικής σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες υγείας στην Ευρώπη, καθορισμός κριτηρίων συγκριτικής αξιολόγησης.	Κράτη μέλη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιδιωτ. τομέας	το ταχύτερο εντός του 2002
Καθορισμός δέσμης ποιοτικών κριτηρίων για συναφείς με την υγεία ιστοθέσεις.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη, Ιδιωτ. τομέας,	τέλος 2001
Καθορισμός δικτύων τεχνολογίας υγείας και αξιολόγησης δεδομένων.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη, Ιδιωτ. τομέας	τέλος 2002

δ) Ευρωπαϊκό ψηφιακό περιεχόμενο για παγκόσμια δίκτυα

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας διαπίστωσε ότι :

- *Οι βιομηχανίες περιεχομένου δημιουργούν προστιθέμενη αξία με την αξιοποίηση και δικτύωση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής ποικιλομορφίας*
- *Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη διάθεση περιεχομένου για δίκτυα υψηλών ταχυτήτων.*

Η πρόκληση

Οι βιομηχανίες περιεχομένου αποτελούν ταχέως αναπτυσσόμενο τμήμα της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η Ευρώπη διαθέτει ισχυρή βάση όπου μπορεί να οικοδομήσει δυναμική βιομηχανία ψηφιακού περιεχομένου – έναν τυπογραφικό κλάδο με μακρά παράδοση και ευρεία πολιτιστική κληρονομιά όπως και γλωσσική ποικιλομορφία, που μπορούν να αξιοποιηθούν, καθώς και σημαντικό και αναπτυσσόμενο οπτικοακουστικό τομέα. Μια καίρια πρόκληση για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες περιεχομένου είναι η πλήρης εκμετάλλευση των ευκαιριών που προκύπτουν από τις ψηφιακές τεχνολογίες· είναι κατά συνέπεια ουσιαστικής σημασίας η υποστήριξη της ψηφιοποίησης της παραγωγής και η διανομή ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου. Εξάλλου, η Ευρώπη διαθέτει 100.000 πολιτιστικά ιδρύματα (μουσεία, βιβλιοθήκες και αρχεία) όπου απασχολούνται περισσότερα από 1 εκατ. άτομα. Τα ιδρύματα αυτά περιλαμβάνουν πλούτο πληροφοριών που θα μπορούσε να γίνει προσιτότερος και να αξιοποιηθεί αποδοτικότερα.

Οι κύριες προκλήσεις είναι **η εδραίωση νέων τεχνολογιών για τη δημιουργία νέου περιεχομένου, η ψηφιοποίηση του υλικού, η διασφάλιση διαρκούς προσβασιμότητας και η ανάπτυξη νέων υπηρεσιών.** Μεταξύ των σημαντικών στόχων περιλαμβάνεται επίσης η ενίσχυση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας παραγωγής περιεχομένου και η ισχυρότερη υποστήριξη για τη συνεργασία με τις εκπαιδευτικές κοινότητες, με συνακόλουθη κινητοποίηση υλικών και άυλων πόρων.

Ωστόσο, διάφοροι παράγοντες συμβάλλουν στη δημιουργία του κινδύνου να μην υλοποιηθεί το ευρωπαϊκό δυναμικό στο πεδίο αυτό :

- Η ψηφιοποίηση των πολιτιστικών αγαθών είναι άنيση, περιορίζοντας την ικανότητα της βιομηχανίας για ανάπτυξη ευρωπαϊκών προϊόντων. Μια κατακερματισμένη ευρωπαϊκή αγορά εμποδίζει την ταχύτερη ανάπτυξη.
- Κύριο παράδειγμα αποτελεί η έλλειψη σαφήνειας και ομοιογένειας σε κανόνες σχετικά με την πρόσβαση και αξιοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα.
- Ανεπαρκής γλωσσική και πολιτιστική προσαρμογή του ψηφιακού περιεχομένου. Η εν λόγω προσαρμογή θα μπορούσε να βοηθήσει τις ευρωπαϊκές εταιρείες να αποκτήσουν παγκόσμια παρουσία και να εκμεταλλευτούν νέες αγορές.
- Ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών και πολιτιστικών ιδρυμάτων και κοινοτήτων αφενός και της βιομηχανίας περιεχομένου αφετέρου.
- Ο χαρακτήρας των περιεχομένων μεταβάλλεται – η Ευρώπη παρουσιάζει αδυναμία στην επιγραμμική (απευθείας ηλεκτρονική) διανομή περιεχομένου και πληροφοριών σε παγκόσμια δίκτυα. Το περιεχόμενο είναι ουσιώδες συστατικό για την τόνωση των ηλεκτρονικών πωλήσεων. Ταυτόχρονα, οι εξελίξεις στην κινητή πρόσβαση στο Διαδίκτυο και η αυξανόμενη σημασία του κινητού ηλεκτρονικού εμπορίου συνεπάγονται ότι οι πάροχοι περιεχομένου θα πρέπει να προσαρμόσουν τα προϊόντα τους σε νέες διατάξεις/συσκευές πρόσβασης.

Η απόκριση της eEurope

Ανταποκρινόμενη στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας, η Επιτροπή ενισχύει και ανανεώνει επί του παρόντος τις πρωτοβουλίες που παρέχουν στήριξη στις βιομηχανίες περιεχομένου της ψηφιακής εποχής. Από τη σκοπιά της δημιουργίας πολιτιστικού περιεχομένου, πρόκειται για την MEDIA plus για τον οπτικοακουστικό τομέα και για το νέο πρόγραμμα πλαίσιο CULTURE 2000. Ως συνέχεια στα προγράμματα INFO2000 και "Πολυγλωσσία και Κοινωνία των Πληροφοριών" (MLIS), η Επιτροπή δρομολογεί **πρόγραμμα που θα υποστηρίξει ευρωπαϊκό ψηφιακό περιεχόμενο σε παγκόσμια δίκτυα** και θα προωθή τη γλωσσική ποικιλομορφία στην κοινωνία των πληροφοριών.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην υποστήριξη της δημιουργίας ενός πλαισίου ενισχυτικού της εμπορικής εκμετάλλευσης των πληροφοριών του δημόσιου τομέα, της ανάπτυξης εκπαιδευτικού περιεχομένου και πολυγλωσσικών υπηρεσιών, την ενθάρρυνση της ανάπτυξης, διανομής και προβολής ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων και πολυμεσικών προϊόντων, καθώς και την προώθηση της διάδοσης πολιτιστικών εκδηλώσεων σε ζωντανή σύνδεση μέσω του Διαδικτύου. Οι δράσεις εθνικού επιπέδου θα συμπληρώνονται με **μεγαλύτερο συντονισμό των προγραμμάτων ψηφιοποίησης σε ευρωπαϊκή κλίμακα** ώστε να υπάρξει ευρύτερη πρόσβαση στην κοινή ευρωπαϊκή κληρονομιά.

Σχέδιο Δράσης eEurope - Ευρωπαϊκό ψηφιακό περιεχόμενο για παγκόσμια δίκτυα		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Δρομολόγηση προγράμματος για τόνωση της ανάπτυξης και χρήσης ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα και για την προώθηση της γλωσσικής ποικιλομορφίας στην κοινωνία των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης δράσης για υποστήριξη της αξιοποίησης πληροφοριών του δημόσιου τομέα	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη, Ιδιωτικός τομέας	τέλος 2000

και για την καθιέρωση ευρωπαϊκών ψηφιακών συλλογών σημαντικών αρχείων. ¹⁸		
Δημιουργία μηχανισμού συντονισμού για προγράμματα ψηφιοποίησης στα κράτη μέλη – καθορισμός κοινών θεμάτων, καταλογογράφηση διαθέσιμων πόρων, διασφάλιση διαλειτουργικότητας.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2000

ε) Ευφυή συστήματα μεταφορών

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας ζήτησε :

- την επιτάχυνση της ελευθέρωσης των μεταφορών με σκοπό την επίτευξη πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς.
- την προώθηση το ταχύτερο δυνατό, εκ μέρους της Επιτροπής, των προτάσεων της αναφορικά με τη χρήση και διαχείριση του εναέριου χώρου.

Η πρόκληση

Η καίρια πρόκληση για την Ευρώπη είναι η ανταπόκριση στην αύξουσα ζήτηση κινητικότητας μέσα σε πεπερασμένα δίκτυα υποδομής μεταφορών. Όλα τα δίκτυα μεταφορών αντιμετωπίζουν τις τρεις βασικές προκλήσεις: **συμφόρηση, ασφάλεια και έλλειψη νέων υπηρεσιών.**

Η **συμφόρηση** αποτελεί μείζον πρόβλημα και στις οδικές και στις εναέριες μεταφορές. Οι καθυστερήσεις στην εναέρια κυκλοφορία οφείλονται εν μέρει σε διαρθρωτικές ανεπάρκειες του συστήματος (διαχείριση του εναέριου χώρου), επίσης όμως και στον ετερογενή χαρακτήρα των διάφορων υφιστάμενων συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, τα οποία δεν συμβαδίζουν πάντοτε με την τεχνολογική ανάπτυξη· υπάρχει ανάγκη εισαγωγής εργαλείων αυτοματισμού για τους ελεγκτές της εναέριας κυκλοφορίας, μαζί με την εισαγωγή μετάδοσης δεδομένων αεροσκάφους μέσω ζεύξης δεδομένων.

Η συμφόρηση στο οδικό δίκτυο είναι ιδιαίτερα οξυμένη σε αστικές περιοχές καθώς και σε διευρωπαϊκούς διαδρόμους, με συνακόλουθο αρνητικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Τα ευφυή συστήματα και υπηρεσίες για οδικές μεταφορές θα μπορούσαν να αμβλύνουν τις συμφορήσεις και να μειώσουν τη ρύπανση, συχνά όμως αναπτύσσονται κατά υπερβολικά κατακερματισμένο τρόπο, ώστε ο τελικός χρήστης να υφίσταται υπέρμετρες καθυστερήσεις πριν από την πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία των υπηρεσιών. Η ταυτοποίηση των αυτοκινήτων και οι ηλεκτρονικές συνδέσεις μεταξύ αυτοκινήτου και παρόχων υπηρεσιών, π.χ. της Τροχαίας, αποτελούν στοιχεία-κλειδιά κάθε ευφυούς υποδομής μεταφορών. Τα κράτη μέλη πρέπει να συνεργαστούν μεταξύ τους και με τον ιδιωτικό τομέα για να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μεταφορών σε πόλεις και περιφέρειες, καθώς και για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη υπηρεσιών πληροφοριών κίνησης και πληροφοριών διαδρομής.

Οι ανησυχίες ως προς την ασφάλεια έχουν προβληθεί ιδιαίτερα έπειτα από μεγάλης έκτασης σιδηροδρομικά και θαλάσσια ατυχήματα. Η οδική ασφάλεια συνεχίζει να αποτελεί μείζον θέμα. Μολονότι δεν έχουν σημειωθεί πρόσφατα αεροπορικά ατυχήματα στην Ευρώπη, ο αριθμός των

¹⁸ Σχέδιο πρότασης για ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς κοινοτικού προγράμματος για την τόνωση της ανάπτυξης και χρήσης ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα και για την προώθηση της γλωσσικής ποικιλομορφίας στην κοινωνία των πληροφοριών. Βλ. http://europa.eu.int/comm/information_society/econtent/index_en.htm

αναφερόμενων παρ' ολίγον ατυχημάτων αυξάνεται. Η ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών δυσχεραίνεται λόγω έλλειψης πληροφοριών, ενώ απαιτείται μεγαλύτερος βαθμός αναγνώρισης και παρακολούθησης της κίνησης κατά μήκος των ακτών των κρατών μελών, ιδιαίτερα πλοίων που μεταφέρουν ρυπογόνα προϊόντα.

Για τους οδηγούς και λοιπούς οδικούς χρήστες, τα συστήματα για βελτίωση της ασφάλειας αποτελούν το πρώτιστο μέλημά τους, ακολουθούμενο από τα συστήματα διευκόλυνσης (συνδρομή/προειδοποίηση). Η πρόκληση συνίσταται στην εισαγωγή συστημάτων ενεργού ασφάλειας σε όλα τα νέα οχήματα. Μείζων παράγων συμβολής στη δημόσια ασφάλεια και άνεση θα ήταν και ο προσδιορισμός της θέσης όσων καλούν ασύρματα τον αριθμό 112 και η επακόλουθη πρόσβαση σε ολόκληρο το φάσμα υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.

Σημαντικός παράγοντας που εξηγεί την **έλλειψη νέων υπηρεσιών** και τεχνολογικών λύσεων για προβλήματα συμφόρησης και ασφάλειας είναι ο κατακερματισμός, μεταξύ των κρατών μελών, της διαχείρισης της υποδομής μεταφορών. Προκύπτει έτσι ένας φραγμός στους παρόχους υπηρεσιών που δεν είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν τις οικονομίες κλίμακας στην ενιαία αγορά. Στην περίπτωση των σιδηροδρομικών μεταφορών, αυστηρές εθνικές απαιτήσεις, τεχνικού και επιχειρησιακού χαρακτήρα, παρεμποδίζουν την ανάπτυξη των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων σε διευρωπαϊκή προοπτική.

Η εγκαθίδρυση ευφυούς υποδομής μεταφορών στην Ευρώπη είναι θέμα που εκφεύγει πολύ από τα όρια του Διαδικτύου και απαιτεί την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που παρέχουν οι τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών σ' ένα συντονισμένο και βιώσιμο πλαίσιο.

Η απόκριση της eEurope

Σε προγράμματα των κρατών μελών και της ευρωπαϊκής έρευνας έχουν αναπτυχθεί τεχνολογικές λύσεις που μπορούν να αμβλύνουν τα παραπάνω αναφερθέντα προβλήματα. Υπάρχουν ελπιδοφόρες ενδείξεις ότι έχει αρχίσει η διάδοση και εφαρμογή των εν λόγω τεχνολογιών. Ο ρόλος της eEurope θα ήταν να **δώσει το έναυσμα για νέες λύσεις και να επιταχύνει τη διάδοσή τους**.

Απομένουν ακόμα να ληφθούν μείζονες αποφάσεις πολιτικής ως προς τις ευφυείς μεταφορές. Τούτο ισχύει ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή του 'ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού', την ανάπτυξη του συστήματος Galileo, την ανάπτυξη ευφών συστημάτων στο οδικό, το σιδηροδρομικό δίκτυο και τις θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και το μέλλον των αστικών μεταφορών. Η Ευρώπη πρέπει να επενδύσει περισσότερο ώστε να εξασφαλίσει ότι οι εν γένει επιδόσεις των συστημάτων ευφών μεταφορών θα επαρκούν για τη διαχείριση της ζήτησης που θα προκύψει από την αναμενόμενη αύξηση της κίνησης.

Ο ιδιωτικός τομέας έχει να διαδραματίσει καίριο ρόλο στην ανάπτυξη των υπηρεσιών ευφών μεταφορών. Τα κράτη μέλη, υλοποιώντας τις δράσεις της eEurope, θα πρέπει να διασφαλίσουν την άρση των φραγμών στην ανάπτυξη και τη χρησιμοποίηση ιδιωτικών ή/και δημόσιων υπηρεσιών.

Σχέδιο Δράσης eEurope – Ευφυή συστήματα μεταφορών		
Δράση	Φορείς	Προθεσμία
Παροχή πληροφοριών σχετικά με τη θέση (εντοπισμός) στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, μεταξύ άλλων μέσω του αριθμού 112 (προτεινόμενη νέα οδηγία περί καθολικής υπηρεσίας).	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο	το ταχύτερο εντός του 2001
Εγκαθίδρυση του 'Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού'.	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,	τέλος 2002

	Συμβούλιο	
Υλοποίηση της σύστασης σχετικά με «συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην εισαγωγή υπηρεσιών πληροφοριών διαδρομής στην Ευρώπη».	Κράτη μέλη, Ιδιωτικός τομέας	τέλος 2000
Σχέδιο εισαγωγής ευφών συστημάτων μεταφορών για οδικές μεταφορές.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο	τέλος 2001
Απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση προδιαγραφών για ασύρματες επικοινωνίες σε τρένα υψηλών ταχυτήτων.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κράτη μέλη	τέλος 2000
Θέσπιση οδηγίας για ευρωπαϊκό σύστημα αναφορών και πληροφοριών για τις θαλάσσιες και τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο	τέλος 2001
Θέσπιση απόφασης για την περαιτέρω ανάπτυξη της υποδομής Galileo.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο	τέλος 2000